

Engellilerin Erişebilirlik Sorunu 2018 Yılına Kadar Çözülür Mü Uzar Mı?

5378 Sayılı Engelliler Kanunu 7/07/2005 tarihinde RG yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. - 03.12.2016

Engellilerin Erişebilirlik Sorunu 2018 Yılına Kadar Çözülür Mü Uzar Mı?

5378 Sayılı Engelliler Kanunu 7/07/2005 tarihinde RG yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun yayınlanma amacı;

Kanunun amacı; engellilerin temel hak ve özgürlüklerden faydalanmasını teşvik ve temin ederek ve doğuştan sahip oldukları onura saygıyı güçlendirerek toplumsal hayata diğer bireylerle eşit koşullarda tam ve etkin katılımlarının sağlanması ve engelliliği önleyici tedbirlerin alınması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamaktır.

Kanun amacına uygun acaba ülkemizde engelli haklarına uygun yaşam koşulları entegre edilmiş midir? Yoksa kısmen de olsa hayata geçmiş midir?

Genellikle uygulamada ağırlık Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında olup, Yerel yönetimler tarafından, Sivil Toplum Kuruluşları, Dernekler takip etmektedir.

Uygulamalara Sosyal Hizmet alanında bakılmaktadır.

Kanun kapsamında bulunan hizmetlerin yerine getirilmesinde;

a) Engellilerin insan onur ve haysiyetinin dokunulmazlığı temelinde, kendi seçimlerini yapma özgürlüğünü ve bağımsızlığını kapsayacak şekilde bireysel özerkliğine saygı gösterilmesi esastır.

b) Engelliliğe dayalı ayrımcılık yapılamaz, ayrımcılıkla mücadele engellilere yönelik politikaların temel esasıdır.

- c) Engellilerin tüm hak ve hizmetlerden yararlanması için fırsat eşitliğinin sağlanması esastır.
- d) Engellilerin bağımsız yaşayabilmeleri ve topluma tam ve etkin katılımları için erişilebilirliğin sağlanması esastır.
- e) Engellilerin ve engelliliğin her tür istismarının önlenmesi esastır.
- f) Engellilere yönelik hizmetlerin sunumunda aile bütünlüğünün korunması esastır.
- g) Engeli olan çocuklara yönelik hizmetlerde çocuğun üstün yararının gözetilmesi esastır.
- h) Engeli olan kadın ve kız çocuklarının çok yönlü ayrımcılığa maruz kalmaları önlenerek hak ve özgürlüklerden yararlanmalarının sağlanması esastır.
- i) Engellilere yönelik politika oluşturma, karar alma ve hizmet sunumu süreçlerinde engellilerin, ailelerinin ve engellileri temsil eden sivil toplum kuruluşlarının katılımının sağlanması esastır.
- j) Engellilere yönelik mevzuat düzenlemelerinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görüşü alınır.

Ayrımcılık

- Doğrudan ve dolaylı ayrımcılık dâhil olmak üzere engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılık yasaktır.
- Eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tedbirler alınır.
- Engellilerin hak ve özgürlüklerden tam ve eşit olarak yararlanmasını sağlamaya yönelik alınacak özel tedbirler ayrımcılık olarak değerlendirilemez.

Topluma dâhil olma

- Engellilerin toplumdan tecrit edilmeleri ve ayrı tutulmaları önlenir.
- Engellilerin diğer bireylerle eşit koşullarda bağımsız olarak toplum içinde yaşamaları esas olup, özel bir yaşama düzenine zorlanamazlar.
- Engellilerin topluma dâhil olmaları ve toplum içinde yaşamaları amacıyla bireysel destek hizmetleri de dâhil olmak üzere ihtiyaç duydukları toplum temelli destek hizmetlerine erişimleri sağlanır.

Erişilebilirlik

- Yapılı çevrede engellilerin erişilebilirliğinin sağlanması için planlama, tasarım, inşaat, imalat, ruhsatlandırma ve denetleme süreçlerinde erişilebilirlik standartlarına uygunluk sağlanır.
- Özel ve kamu toplu taşıma sistemleri ile sürücü koltuğu hariç dokuz veya daha fazla koltuğu bulunan özel ve kamu toplu taşıma araçlarının engellilerin erişilebilirliğine uygun olması zorunludur.
- Bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin engelliler için erişilebilir olması sağlanır.

07/07/2018 TARİHİ NE İFADE EDER

- Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan sürücü koltuğu hariç dokuz veya daha fazla koltuğu bulunan araçlarla sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin engellilerin erişilebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri alır.
- Mevcut özel ve kamu toplu taşıma araçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl içinde, sürücü koltuğu hariç dokuz ila on altı oturma yeri olan araçlarla verilen toplu taşıma hizmetleri, turizm taşımacılığı yapılan araçlarla sağlanan taşıma hizmetleri ve özel ve kamu şehirler arası toplu taşıma hizmetleri ile yolcu gemileri 7/7/2018 tarihine kadar engelliler için erişilebilir duruma getirilir.

07/07/2013 TARİHİNE KADAR KAMU KURUMLARI BU HALE GELDİ Mİ?

- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar,
- Mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl içinde engellilerin erişilebilirliğine uygun duruma getirilir.

Kanun ile düzenlenen engellilerin ulaşım ve erişim konusu şu ana kadar çokta inandırıcı bir şekilde çözülmedi.

Kanun üzerinden 11 yıllık süre geçmiştir.Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ne kadar IPC kesmiştir,bilinmemektedir.

20/07/2013 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği gereği her ilde valilikler bünyesindeErişilebilirlik İzleme ve Denetleme komisyonları kurulmuştur. Bu komisyonlara başvuruda bulunulabilir.

Komisyonlar, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planına göre oluşturulması gereken izleme ve denetleme programları kapsamında yer alan bina, açık alan ve toplu taşıma araçları ile kendisine ulaşan başvurular kapsamında yerinde denetleme yapmaktadır.

Başvurular için “<http://eyh.aile.gov.tr/uygulamalar/erisilebilirlik/erisilebilirlik-izleme-ve-denetleme-komisyonlari/erisilebilirlik-izleme-ve-denetleme-komisyonlarina-vatandaslar-tarafindan-yapilacak-basvuruda-kullanilacak-formlar>” linkinde yer alan formlar kullanılabilir.

Binalarda, açık alanlarda ve toplu taşıma araçlarında yapılan erişilebilirlik düzenlemelerinin kullanılmasında vatandaşlara da önemli görevler düşmektedir. Örneğin, kaldırımlara, rampaların önüne, engelli park yerlerine araçların park edilmemesi, kaldırımlara ve yaya geçiş güzergahlarına tezgah, masa, eşya koyulmaması gerekmektedir.

Bunlara dikkat edildiğinde, tekerlekli sandalye, koltuk değneği, bastonla yürüyenler, yaşlılar, bebek arabalılar vb. kişiler açık alanları güvenli ve bağımsız olarak kullanabilirler.

Kaynak: alitezel.com / Vedat İlki

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA